

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II 1

2014-05-15

A2014/1944/DISK

Arbetsmarknadsdepartementet

Länsstyrelsen i Dalarnas län
791 84 Falun

Uppdrag för att samordna och utveckla länsstyrelsernas arbete för mänskliga rättigheter

Regeringens beslut

Regeringen ger Länsstyrelsen i Dalarnas län i uppdrag att samordna och utveckla länsstyrelsernas arbete för de mänskliga rättigheterna. I uppdraget ingår att samordna ett fortsatt nätverk för samtliga länsstyrelsernas arbete med mänskliga rättigheter. Länsstyrelsen i Dalarnas län ska vara drivande i nätverkets arbete med att bl.a.

- samordna, utveckla och sprida metoder och material för ett rättighetsbaserat arbetssätt i länsstyrelsernas verksamhet,
- identifiera tillsynsområden där det finns behov av att utveckla särskilda program eller strategier för verksamhetsanpassad kompetensutveckling, och
- verka för samarbete med andra myndigheter och stödja kommunerna i länet.

Uppdraget ska utföras i dialog med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och andra relevanta aktörer.

Länsstyrelsen i Dalarnas län beviljas 1 000 000 kr för att utföra uppdraget. Regeringen har för avsikt att avsätta 1 000 000 kronor per år i ytterligare bidrag under 2015 och 2016, under förutsättning att riksdagen anvisar medel för ändamålet.

Bidraget betalas ut av Kammarkollegiet efter rekvisition från Länsstyrelsen i Dalarnas län. Rekvisitionen ska lämnas in till Kammarkollegiet senast den 1 september 2014.

Kostnaderna ska belasta det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse uppförda anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagspost 14, för budgetåret 2014.

Länsstyrelsen i Dalarnas län ska årligen, senast den 1 april, lämna en rapport till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) om hur arbetet har bedrivits det gångna året. Länsstyrelsen i Dalarnas län ska senast den 1 april 2017 lämna en slutredovisning till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet). Rapporten och slutredovisningen ska även innehålla en redovisning av hur medlen har använts.

Eventuellt outnyttjade medel ska återbetalas till Kammarkollegiet, bankgiro 5052-5781, vid samma tidpunkt som slutredovisningen för att återföras till anslagsposten.

Ärendet

Bakgrund

Inom Regeringskansliet pågår ett arbete med att ta fram en strategi för mänskliga rättigheter i Sverige som en uppföljning av två tidigare nationella handlingsplaner på området (skr. 2001/02:83 resp. 2005/06:95). Strategin utarbetas mot bakgrund av bl.a. slutbetänkandet från Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige (SOU 2010:70) och utvärderingen av den andra nationella handlingsplanen för mänskliga rättigheter (SOU 2011:29). Arbetet är inriktat på att främja ett fortsatt systematiskt arbete med mänskliga rättigheter i Sverige.

Delegationen framhåller i sitt betänkande att det är av yttersta vikt att tjänstemän inom den offentliga sektorn har tillräcklig kunskap om de mänskliga rättigheterna för att inse när en rättighet aktualiseras i praktiken, i synnerhet om ett beslut medger tolkningsutrymme. Delegationen lyfter också fram att det är av vikt att det finns en medvetenhet om att de mänskliga rättigheterna utgör ett sammantaget normsystem som är utformat så att den offentliga makten ska utövas med en grundläggande respekt för individen.

Länsstyrelsernas arbete med mänskliga rättigheter

Länsstyrelserna ska enligt sin instruktion (2007:825) verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen ska också utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser. Riksdagen har fastställt som ett mål för demokratipolitiken att de mänskliga rättigheterna ska respekteras. Att säkerställa respekten för de mänskliga rättigheterna är ett tvärsektorielt samhällsintresse som bör genomföra alla samhällsområden. Länsstyrelserna ska vidare enligt sin instruktion (2007:825) belysa, analysera och beakta de mänskliga rättigheterna i den

egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering. Av regleringsbrevet för 2014 framgår dessutom att länsstyrelserna i sin återrapportering ska redogöra för bl.a. hur de har samarbetat med andra berörda myndigheter samt vilka åtgärder som har vidtagits för att stödja kommunernas arbete med dessa frågor. Dessutom ska åtgärder som har vidtagits för ett fortsatt utvecklingsarbete gällande lika rättigheter och möjligheter redovisas särskilt.

Redan i 2004 års regleringsbrev fick vissa länsstyrelser i uppdrag att ta fram handlingsplaner för hur kunskapen och medvetenheten om de mänskliga rättigheterna hos de anställda skulle kunna öka. Därefter har regleringsbreven årligen innehållit uppdrag inom området. Under 2010 antog länsstyrelserna en gemensam handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter för perioden 2010–2012. På basis av handlingsplanen bildades i januari 2011 ett särskilt nätverk för länsstyrelsernas arbete för de mänskliga rättigheterna.

Länsstyrelserna är således strategiska aktörer i arbetet med att säkerställa att de mänskliga rättigheterna respekteras i den statliga förvaltningen. Därtill har de en viktig roll vad gäller respekten för de mänskliga rättigheterna i kommunal verksamhet. Denna roll omfattar både att beakta Sveriges konventionsåtaganden om mänskliga rättigheter inom ramen för länsstyrelsernas tillsyn av bl.a. kommunal verksamhet och att stödja kommunernas arbete med dessa frågor. För att ytterligare stärka arbetet med mänskliga rättigheter bör länsstyrelsen i Dalarnas län ges medel för att samordna och utveckla detta arbete.

I arbetet bör hänsyn tas till det utvecklingsarbete som pågår inom ramen för det uppdrag (S2014/1697/FST) som regeringen gav Länsstyrelsen i Jönköpings län i februari 2014. Länsstyrelsen i Jönköpings län ska i samverkan med övriga länsstyrelser lämna förslag på hur länsstyrelserna skulle kunna utgöra en regional stödstruktur för att bidra till att barns rättigheter tillgodoses på lokal och regional nivå samt lämna förslag på hur utvecklingen av arbetet med att genomföra barnkonventionen på lokal och regional nivå kan följas upp med utgångspunkt i Strategin för att stärka barnets rättigheter (prop. 2009/10:232). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 december 2014. Erfarenheter som har vunnits inom respektive uppdrag bör användas i båda uppdragen.

På regeringens vägnar

Erik Ullenhag

Moa Östberg

Kopia till
Socialdepartementet/SFÖ
Kammarkollegiet
Länsstyrelsen i Jönköpings län